

Tarixi realliq ondan ibarətdir ki, qəhrəman Azərbaycan xalqı tarixin müxtəlif dövrlərində müyyən işgallarla üzləşib, qarətlərə, talanlara məruz qalıb. Lakin heç zaman dövlətçiliyindən imtiyənə etməyib, mübarizə hədəfindən yayınmayıb. Bu cür mübarizliyi, qətiyyəti sayəsində Azərbaycan xalqı dünya xalqları arasında ən hörmətli, nüfuzlu xalqlarından hesab edilir. Bu və digər məsələləri əsas götürərək qeyd etmək olar ki, qəhrəman Azərbaycan xalqının tarixinə bir çox şanlı səhifələrlə yanaşı, faciələr və soyqırımları ilə dolu səhifələr də yazılıb. Xüsusilə də erməni vəhşi toplumu tarixin müxtəlif mərhələlərində mifik "böyük Ermənistan" ideyəsini reallaşdırmaq xülyası ilə azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə, deportasiya və soyqırımları həyata keçirmişlər. Mövcud sənədlərə və faktlara əsasən təsdiq edilir ki, erməni terror toplumu tərəfindən Qarabağ, Şamaxı, Naxçıvan, Gəncə, Quba, Lənkəran, Salyan, Zəngəzur, İrəvan və digər bölgələrdə kütləvi qətlər, talanlar və etnik təmizləmələr həyata keçiriblər. Təkçə XX əsrə Azərbaycan xalqı erməni vəhşi terror təşkilatları tərəfindən dörd dəfə - 1905-1907-ci, 1918-1920-ci, 1948-1953-cü və 1988-1993-cü illərdə soyqırımı və etnik təmizləmələrə məruz qalıb. 1918-ci ilin 30 mart - 3 aprel tarixlərində Bakı şəhərində, eləcə də Qarabağ, Naxçıvan, Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Salyan, Zəngəzur və digər ərazilərdə Bakı Soveti qoşunları və daşnak erməni silahlı dəstələri 30 mindən çox azərbaycanlı qətlə yetirmiş, 10 minlərlə insanı öz torpaqlarından qovmuşlar; erməni cəlladları uşaq, qoca, qadın demədən dinc əhalini kütləvi suretdə qətlə yetirmiş, on minlərlə azərbaycanlı ilə yanaşı, minlərlə ləzgi, yəhudi, rus, avar və talış milliyətinə mənsub insanları qılıncdan, süngüdən keçirərək diri-diriyə yandırmış, milli memarlıq incilərini, məktəbləri, xəstəxanaları, məscid və mədəni abidələri dağıtmışlar; Dinc azərbaycanlıların qırğınında Bakı Sovetinin 6 min silahlı əsgəri, eyni zamanda "Daşnaksutun" partiyasının 4 minlik silahlı dəstəsi iştirak etmişdir. Üç gün davam edən qırğın zamanı erməni silahlıları bolşeviklərin köməyi ilə azərbaycanlıların yaşadıqları məhəllələrə qəflətən basqınlar etmiş, uşaqdan böyüyədək hər kəsi qətlə yetirmişlər. Əks-inqilabçı ünsürlərə mübarizə şəhəri altında Bakı Kommunası tərəfindən ümumən Bakı quberniyasını azərbaycanlılardan təmizləmək məqsədi güdən mənfur plan həyata keçirilməye başlandı. Həmin günlərdə ermənilərin töredikləri cinayətlər Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi hekk olunmuşdur.

Erməni vəhşiliyini, soyqırımı aktlarını tarixdən silmək mümkün olmayacaq

Son iki yüz il ərzində 2 milyon azərbaycanlı erməni vəhşiliyinin qurbanı olub, yüzlərlə şəhər, kənd və qəsəbə dağıdılıb, onlarla tarixi memarlıq nümunələri yer üzündən silinib. Erməni vəhşi toplumu xaricdəki ağaclarının hərb, siyasi dəstəyinə arxalanaraq, İrəvanı özüñküldəndirdilər, Qafanı, Görüsü, Dərələyəzi, Basarkeçəri, ümumilikdə Zəngəzur mahalını və digər onlara yaşayış məskənimizi işgal etdilər. Ermənilərin bu bölgədə möhkəmlənməsi azərbaycanlıların qanının tökülməsi, yurd yerlərindən didərgin salınması bahasına başa gəlmışdır. Erməni toplumu bəzi güclərin hərb, siyasi dəstəyi ilə Azərbaycan ərazilərinə köçürülməsi prosesi on doqquzuncu əsrin sonu iyirminci əsrin əvvəllərin də daha sürətlə aparılmışdır. Nəticədə XX əsrin əvvəllərində xarici ölkələrdən köçürürlən ermənilərin sayının bir milyona çatması bölgədə demokratik vəziyyətin tamamilə dəyişməsinə səbəb olmuşdur. Erməni daşnak millətçilərinin "böyük Ermənistan" ideyəsini həyata keçirmələri ilə bağlı təbliğatları Qafqaz bölgəsini milli qırğınlara getdirib çıxarmışdır. 1905-1906-ci illərdə Bakıda,

Erməni terroru nüvə silahından da təhlükəlidir

Naxçıvanda, İrəvanda, Zəngəzurda, Gəncədə və Cənubi Azərbaycanda bu qırğınlardan dəvam etmişdir. Erməni daşnak quldur dəstələri 1905-ci il noyabrın 28-de Qarabağ bölgəsinin şəhər və kəndlərini yandıraraq, uşaqlara, qadınlara və qocalara qarşı görünməmiş vəhşiliklər törətmışlər. Erməni quldur dəstələri yalnız Şuşa, Cavanşir və Cəbrayıl qəzalarında 75-ə qədər Azərbaycan kəndini, İrəvan və Zəngəzur quberniyalarında isə 200-dən çox yaşayış məntəqəsini dağıtmış əhalini vəhşicəsinə qətlə yetirmişlər. Erməni terrorçuları hələ 1904-cü ilin sentyabrında Bakı şəhərində bir neçə azərbaycanlı qətlə yetirmişlər. Bu qətlər isə ermənilər tərəfindən xəbərdarlıq xarakteri daşımışdır. 1905-ci il fevralın 5-də erməni terrorçuları Bakı qəzası Sabunçu kəndinin sakını Ağarza Babayevi öldürmüştərlər. Qətl ihtişət yaratmaq məqsədilə töredilmişdir. Elə həmin gün erməni quldur dəstələrinin tərkibində dinc azərbaycanlılara qarşı qanlı qırğınlarda yaxından iştirak etmişdi. Erməni daşnak quldurları 1905-ci ilin mayın 24-də İrəvan quberniyasında dinc azərbaycanlılara atəş açıdlar. Qarşılaşdan istifadə edən erməni terrorçuları 4 qadın, 2 uşaq və 5 kişi olmaqla ümumilikdə 11 insanı qətlə yetirdilər. Bu tip qətləmlər bir qədər də genişləndirən erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin mayında Naxçıvan ərazisində həcum edərək dinc əhaliyə qarşı qanlı divan töredilər. Çoxlu sayıda qadın, qoca və uşağı öldürdülər.

Ermənilər 1905-ci ildə Zəngəzur bölgəsində də onlara adam öldürümüş, evlərə od vuraraq yandırılmışlar. Hər cür silah növü ilə temin olunmuş erməni quldur dəstələri 1905-ci ilin 2 iyununda Mənkus müləmən kəndinə həcum etmişlər. Silahsız kəndlələr ailələrini qətlərə qazanmışdır. Kənddə qoca və əlil olan 80 yaşlı bir sakın erməni quldurlarının əlinə keçmişdir. Erməni daşnak dəstələri 1905-ci il iyunun 8-də İrəvan yaxınlığında Eçmədzin qəzasındaki Uşu azərbaycanlı kəndini mühasirəyə almış, buranı işgal etdikdən sonra kəşilərin başlarını kəsmiş, südəmər uşaqları süngülərə keçirmişlər. Bu basqın zamanı kəndin məscidi yandırılmışdır. Ermənilər səhəri Eçmədzin qəzasındaki Persi, Nazzevan, Kiçik kənd, Kötüklü, Qoşabulaq və İrgu azərbaycanlı kəndlərini də yandırılmış, məscidlərə od vurmuş və insanlığa yarışmayan hərəkətlər edərək murdarlamışlar. Erməni daşnak dəstələri öz çırçın emələrindən əl çəkməyərək 1905-ci ilin avqustun sonlarına yaxın Bakı əhaliyinə qarşı dəhşətli qırğınlara töredilər. 1905-ci ilin avqustun 8-də 300-dən çox erməni daşnakı Şuşa qəzasının Vənd kəndinin karvan dəstələrinə həcum etdilər. Çoxlu tacir öldürülüdü, əmlakçıları talan edildi. Kəndin sakını Abbas bayın oğlunu, qardaşını və bir neçə nökrə-naibini qətlə yetirdilər. Onların töredikləri qanlı qırğınların məqsədi və yerli əhaliyi Şuşanı və Qarabağın dağlıq hissəsinin digər ərazilərini tərk etməye məcbur etmək idi. Ermənilərin piyada və süvari dəstələri 1905-ci ilin oktyabrın 3-də Azərbaycanın Sırxavənd müləmən kəndinə həcum təşkil etdilər. Bu zaman kənd əhaliyi tamamilə öldürülüdü, kənd isə yandırıldı.

30 illik işgal tarixi və

Erməni vandalizmi

Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı vəhşiliyi 30 illik işgal dövründə daha amansız və qəddar xarakter daşımışdır. Erməni amansız terror maşını işgal etdikləri Şuşa, Cəbrayıl, Xocalı, Ağdam, Fizuli, Kəlbəcər, Qubadlı və digər ərazilərdə bir növ daşı daş üstə qoymamışlar, insanları öldürüb, hər şey yer üzündən silmişlər. İşğaldan azad edilən ərazilərə səfərləri çərçivəsində Ağdam şəhərində olan səyahətçilər gördükleri dağıntılardan təsirləndiklərini və bölgəni "Qafqazın Xirosiması" adlandırmışlar. Ağdam şəhərində və rayonun kəndlərində yaşayış evləri, icimai binalar, məktəblər, uşaq bağçaları, xəstəxanalar, istehsalat müəssisələrini talan edib, dağıdılıb və yandırılıb. Hər şeyi məhv edən erməni vandalları tarixi abidələri, qəbiristanlıqları da dağıdıblar. Vaxtılı Azərbaycanın ən varlı rayonu olan Ağdamın yerində indi talan edilərək dağıdılmış Qafqazın Xirosimasına çevrilmiş xarabaliqlar qalıb. Füzuli rayonu ərazisindəki memarlıq abidələri yerə yeksan olunub. Qarğabazar kəndində XVII əsrə aid karvansara və məscid, XVIII əsrə aid türbə, Aşağı Ayıbasanlı kəndində İbrahim türbəsi, Qoçəhməddi kənd məscidi, Aşağı Veyşəlli kəndində XII əsrə aid qəbiristanlıq və Mir Əli türbəsi (XIII əsr), Horadiz məscidi və İmamzadə türbəsi, Füzuli şəhərində Qacar, Böyük Pirəhməddi, Merdinli kəndlərindəki məscidlər, Saracıq və Gorazılı kəndlərindəki köpürlər, Merdinli kəndi yaxınlığında daşdan yonulan at, qoç fiqurları, döyünün ən qədim insan məskənlərindən olan Azix mağarası, həmçinin kurqan tipli arxeoloji abidələr erməni vandalizminin qurbanı olublar. Otuz ilə yaxın erməni işğalı altında qalmış Füzuli rayonunun təbii sərvətləri da talan olunub. Ermənilər məşələrdəki ağacları vəhşicəsinə qırıb, yaxud yandıraraq məhv ediblər.

Erməni terroru məhv edilməsə bəşəriyyət daim təhlükədə olacaq

Erməni vəhşiliyini gördükdən sonra bu qənaətə gəlirsən ki, bəşəriyyət, xüsusilə də özərləri dənənin aparıcı dövlətləri və liderləri kimi təqdim edənlər insanlıq hissini itibarlılar. Çünkü susurlar, danışmırlar, ermənilərin bir toplum olaraq yer üzündən silinməsi üçün təsirli tədbirlər görmürlər. Bu da ona dəlalet edir ki, bəzi aparıcı dövlətlər erməni terrorunun yaşamasında maraqlıdırlar. Elə ulu əcədadırlarla da ermənilərin bir toplum kimi mövcudluğunun saxlanmasından az güñahkar deyiller. Ən az ulu sərkərdələrimiz, böyük fatehlerimiz ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə köçürülməsinin qarşısını ala bilərlər. Bu baxımdan bu gün ki nəsil Teymurləngi, Şah İsmayıllı Xətaiini, Nadir Şahı və digər sərkərdələri qınayıraq, erməni toplumunun kötüyünü vaxtında kəssəydi, bu gün bizlər onların terrorunun qurbanı olub, eziyyət çəkməzdik. Etinəsizlik göstərilməsindən bəhrelənən ermənilər böyük güclərin hərbi, siyasi dəstəyinə arxalanmaqla Cənubi Qafqazda yerləşdilər. Möhkəmləndikdən sonra isə azərbaycanlılara qarşı qətləmlər həyata keçirdilər, evləri dağıtdılar, şəhərləri, kəndləri viran etdilər.

Bütün bu faktlar bir daha onu təsdiq edir ki, erməni vəhşiliyi döyünün təhlükə mənəbəyidir. Baxmayaraq ki, bəzi ölkələr, xüsusilə də Fransa, Hindistan, ABŞ, Fars-molla rejimi, Yunanistan və digər ölkələr ermənilərə himayədarlıq edir onlara hərbi, siyasi, maliyyə dəstəyi göstərir. Lakin unudurlar ki, günün birində bəslədikləri erməni terror onları özərlərinə qarşı çevriləcək. Şəhərləri erməni terror nəticəsində dağıdılınca, insanları kütləvi şəkildə terrorun qurbanı olanda hərbi, siyasi, maliyyə dəstəyi ilə necə böyük və amansız ilan bəslədiklərinin fərqində olacaq. O zaman isə artıq gec olacaq.

İLHAM ƏLİYEV